

Nr 631

Av herr Geijer, Lennart, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 79, angående anslag för budgetåret 1963/64 till socio-
nomutbildning.

(Lika lydande med motion nr 781 i Andra kammaren)

I proposition nr 79 angående anslag för budgetåret 1963/64 till socio-
utbildning behandlas främst frågor rörande kvantitativ utbyggnad av denna
utbildning och statligt huvudmannaskap för socialinstituten. Socionom-
utbildningskommitténs förslag, som ligger till grund för propositionen, om-
fattade även frågan om en kvalitativ förbättring av såväl den teoretiska som
den praktiska utbildningen samt omvandling av instituten till socialhög-
skolor med professorer i vissa för socio-utbildningen centrala ämnen.
Angivna delar av kommittéförslaget anser sig departementschefen icke böra
taga ställning till f.n. utan anmäler sin avsikt återkomma till reformförsla-
gen i dessa hänseenden snarast möjligt.

Behovet av en kvalitativ förbättring av socio-utbildningen måste anses
väl dokumenterat. Kommitténs uttalanden och förslag härom har även mött
ett starkt gensvar hos remissinstanserna, och departementschefen ansluter
sig till kommitténs allmänna synpunkter i detta avseende. Frågan är av
väsentlig betydelse. Det är nödvändigt att statsmakterna, som genom lag-
stiftningen fastlägger riktlinjer och anger intentioner rörande socialhjälpen,
barnavården, nykterhetsvården m.m., även på utbildningssidan konsekvent
fullföljer denna politik och därmed skapar reella förutsättningar för att
lagstiftningen kan förverkligas på det lokala planet. Det sagda gäller även
frågan om den kommunala samhällsplaneringen, där den stora kåren av
kommunalkamrerare har viktiga uppgifter. Det måste som en allmän mål-
sättning gälla att de kommunala förtroendemännen har tillgång till väl ut-
bildade tjänstemän. Utbildningen vid socialinstituten har ett särskilt stort
intresse för kommunerna, eftersom socio-utbildningen i kommunernas ekono-
miska och sociala förvaltning är den kvantitativt dominerande tjänsteman-
nagruppen med mera kvalificerade förvaltningsuppgifter. Det är med hän-
syn till bl.a. dessa synpunkter beklagligt att frågan om den kvalitativa för-
bättringen av utbildningen ställes på framtiden.

I propositionen framhåller departementschefen bl.a. att ställning till frå-
gan om inrättande av professorer vid socialinstituten av olika skäl icke hör
ske nu. Vidare anföres att frågan om institutens omvandling till högskolor
skulle åsyfta »en väsentlig förändring av institutens ställning i organisato-

riskt avseende och en förskjutning i utbildningens uppläggning och utformning».

Förslaget om läroanstalternas benämning synes knappast behöva förorsaka några speciella problem. Den gällande ordningen — att även icke-studenter i vissa fall antas som studerande — måste alltså anses lämplig, men bör icke hindra att instituten benämnes socialhögskolor. Redan nu kan utbildningen betecknas som högskolemässig. Förslaget om inrättande av professor i sådana ämnen, som är institutens kärnämnen och som endast delvis har sin motsvarighet vid universiteten, är värt att allvarligt överväga. Om, såsom departementschefen anger, svårigheter föreligger att i dagens läge taga ställning till denna fråga är det dock angeläget att den sociala forskningen bygges ut, att de organisatoriska formerna för denna forskning fastställs och att därvid under alla förhållanden tillses att behovet av ett intimt samband mellan utbildningen och forskningen tillgodoses. Det må i sammanhanget erinras om att 1962 års riksdag i skrivelse till Kungl. Maj:t (nr 203) bl.a. uttalat att det är av stor vikt att en effektiv och väl samordnad forskning kan bedrivas på det sociala området.

Med hänsyn till socionomutbildningsfrågans aktuella läge framstår det som en angelägenhet av stor vikt att här ovan angivna spörsmål, till vilka departementschefen i propositionen icke tagit ställning, kan erhålla en positiv lösning redan till 1964 års vårriksdag.

Under hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen i samband med behandlingen av proposition nr 79 i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte framhålla angelägenheten av att förslag i fråga om den kvalitativa förbättringen av socionomutbildningen och om organisationen av den sociala forskningen förelägges 1964 års vårriksdag.

Stockholm den 26 mars 1963

Lennart Geijer